

Фрагменти запису: It's cold today. Go out! It's a pity! I am glad to see you again. I feel better than the king.

Вправи типу "Я говорю" (етап репродукції)

Ігрова вправа №1 "Speak Fallesse".

Вчитель пише на дошці випадковий набір складів з 4-5 літер з головною в середині. Промовляє ці слова з низхідною або висхідною інтонацією.

Завдання: Listen to the words and repeat the intonation. Help yourself using your hands moving them down (up). Insert your own "words" and say them with falling intonation.

Ігрова вправа №2 "Whistle/hum the message"

На дошці написані вирази привітання, прощання, подяки.

Good morning! How are you? I'm fine. Thank you. Good – bye.

Завдання: Do you know that it is possible to communicate just by whistling or humming. I'll whistle / hum one of the expressions. I'm going to sound friendly. Repeat the example after me. Whistle /hum the dialogue using this phrases.

Вправи типу "Я розмовляю" (етап продукування мовного матеріалу)

Ігрова вправа №1 "Show your attitude"

Вчитель роздає учням картки, на яких написані різні почуття, які легко можна виразити за допомогою інтонації та міміки, та картки з різними реченнями.

Завдання: Stand in circle. The volunteer will step forward and say the sentence with necessary intonation. The rest of the pupils will guess the attitude, expressed by the pupil.

Ігрова вправа №2 "My favourite talk"

Вчитель розповідає на англійській мові сюжет казки, яка добре відома учням, особливо звертаючи увагу учнів на окрему сцену. Вчитель описує місце події, головних героїв, їх зовнішній вигляд, їх настрій, почуття. Потім роздає тексти з цією сценою.

Завдання: Dramatize the dialogue.

Ефективність запропонованих ігрових вправ перевірялась у 1 та 2 класах ЗОШ № 21 м. Житомира. Експериментальне дослідження підтвердило правильність та доречність ігрового підходу до вивчення інтонаційних моделей англійської мови.

Памірський М.С.,

Шабадей Н.П.

кафедра іноземних мов ЖДПУ

ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ПЕРЕГЛЯДОВОГО ЧИТАННЯ ТЕКСТІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ СТУДЕНТІВ ПРИРОДНИЧОГО ФАКУЛЬТЕТУ ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Однією з вимог діючої навчальної програми з іноземних мов є формування навичок читання текстів за спеціальністю. Та увага, яка приділяється навчанню читання, зрозуміла з огляду на те місце, яке займає читання як вид мовленнєвої діяльності, виступаючи не тільки метою навчання, а і засобом навчання. Зокрема, програмою навчання англійської мови в немовному вузі основною метою визначено досягнення студентами такого практичного володіння мовою, що дозволяє по закінченню курсу читати автентичну літературу за спеціальністю для отримання необхідної інформації. Читання спеціальної літератури на іноземній мові поповнює знання студентами предметів, розширює їх світогляд, сприяє ознайомленню з останніми досягненнями науки. В умовах постійно зростаючого обміну друкованою інформацією між спеціалістами різних країн зростає і роль читання. Передбачено використання різних видів читання в залежності від тих комунікативних задач, які вони виконують.

Серед різних видів читання /ознайомлювального, вивчаючого, переглядового/ на природничому факультеті доцільно приділяти більше уваги переглядовому читанню. Метою цього виду читання є формування уміння швидко переглядати автентичні тексти за спеціальністю для пошуку конкретної інформації, яка може бути використана при підготовці повідомлень, рефератів, виступів на студентських наукових конференціях, тощо. Навчаючи переглядовому читанню, викладач повинен опиратися на сформовані у студентів уміння орієнтуватися в логіко-смысловій структурі тексту, знаходити і відбирати нову чи задану інформацію, об'єднувати здобуту інформацію з кількох джерел. Частково ці уміння сформувалися під час роботи з матеріалами на рідній мові на заняттях із спеціальних дисциплін, а частково під час роботи із загальноосвітніми та крайнознавчими текстами на заняттях з іноземної мови на початковому етапі навчання у вищому закладі освіти. Для переглядового читання слід відбирати інформативні, насичені новими фактами тексти, підібрані з урахуванням міжпредметних зв'язків. Студентам другого курсу підходять тексти із зоології безхребетних, морфології рослин, геології, тощо. Перед самостійним опрацюванням таких текстів викладач повинен зосередити увагу студентів на розумінні друкованої інформації. Для цього він повідомляє наукову проблему, яка розглядається автором тексту. Доці-

льно також повідомити студентів про різні погляди на шляхи і її вирішення різні наукові школи та їх найвизначніших представників, бачення цього питання науковцями ВЗО. Для зняття мовних та смислових труднощів в тексті необхідно виконати такі передтекстові завдання як:

- фонетичне опрацювання термінів, власних назв, яке приводиться під час групового та індивідуального проговорення з опорою на їх письмову форму та транскрипцію;
- лексичне опрацювання термінів /переклад інтернаціональних слів похідних, складних, конвертованих слів, дефініція простих термінів/;
- опрацювання граматичних структур, які викликають труднощі при читанні /дісприкетникові звороти, часові форми в пасивному стані/;
- постановка передтекстових завдань, які будуть виконані після прочитання тексту, та регламенту роботи, який визначається об'ємом і складністю тексту.

Після виконання цих завдань можна перейти до самостійного читання студентами тексту про себе.

На етапі виконання після текстових вправ необхідно провести контроль розуміння прочитаного. Для цього студентам можна поставити такі завдання:

- дати відповіді на дотекстові та післятекстові запитання стосовно отриманої інформації;
- знайти факти, які підтримують ту чи іншу наукову школу, гіпотезу автора тексту, тощо;
- узагальнити інформацію;
- поділити текст на смислові частини;
- знайти речення, які передають основну думку в кожній частині;
- придумати підзаголовки до частин тексту;
- висвітлити точку зору автора на проблему;
- виділити нову інформацію, отриману з тексту.

Для індивідуального контролю розуміння тексту доцільно виконати тести множинного та альтернативного вибору.

Метою завершального етапу роботи з текстом є підготовка студентів до переказу тексту. Для цього їм можна запропонувати такі завдання як:

- скласти план переказу статті;
- укласти словник нових слів та термінів по проблемі;
- висловити власне ставлення до порушених питань;
- відібрати матеріал для написання анотації, реферату, виступу з повідомленням на студентській науковій конференції;
- відобразити інформацію з тексту на графіках, укласти її в таблицю, схему, тощо.

Виконання таких завдань при навчанні переглядового читання спеціальних текстів із студентами природничого факультету Житомирського педагогічного університету довело їх дидактичну вірність та методичну доцільність.

Памірський М.С.,
Шабадей Н.П.

кафедра іноземних мов ЖДПУ

КРИТЕРІЙ ДОБОРУ СПЕЦІАЛЬНИХ ТЕКСТІВ ДЛЯ НАВЧАННЯ ПЕРЕГЛЯДОВОГО ЧИТАННЯ СТУДЕНТІВ ПРИРОДНИЧОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Діючою навчальною програмою з англійської мови на неспеціальних факультетах передбачено досягнення студентами такого рівня володіння мовою, який дозволяє по закінченню курсу читати автентичну літературу за спеціальністю. В зв'язку з цим зростає роль навчання читання в порівнянні з навчанням інших видів мовленнєвої діяльності.

Читання спеціальної літератури на іноземній мові поглиблює знання студентами інших навчальних предметів, розширює їх світогляд, сприяє накопиченню актуальної наукової інформації. Це дає можливість студентам підготувати змістовні повідомлення, реферати, відібрати матеріал для курсових, дипломних робіт, наукових досліджень.

Серед різних видів читання (ознайомлювального, вивчаючого, переглядового) на природничому факультеті доцільно приділяти більше уваги оглядовому читанню, що обумовлено необхідністю формування умінь швидко обробляти тексти з великого інформаційного потоку друкованої інформації. Навчання переглядового читання передбачає формування у студентів вмінь орієнтуватися у логіко-смислової структурі тексту, знаходити і відбирати нову та задану інформацію з кількох джерел.

При формуванні цих вмінь важливу роль відіграють навчальні тексти. Правильний вибір текстів для навчання переглядового читання є запорукою успішного формування згаданих умінь.

Якими критеріями повинен користуватися викладач при доборі навчальних текстів? Наш практичний досвід роботи показує, що для навчання переглядового читання слід відбирати інформативні, насичені новими фактами тексти. Такі тексти забезпечують можливість виконання завдань різної складності студентами з різним рівнем початкової підготовки. Особливо важливо керуватися цим критерієм при доборі навчальних текстів для студентів I курсу, серед яких є випускники спеціалізованих шкіл, гуманітарних гімназій, ліцеїв, де відбувалось поглиблене вивчення іноземної мови, та випускники